

ב"ל (תל אביב) 2448-10 - חדד יהודית נ' ביטוח לאומי

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ב"ל 2448-10

לפני:

כב' השופטת שרה מאירי
נציג ציבור (מעבידים) מר יגאל סעדיה

התובעת:

חדד יהודית
ע"י ב"כ עו"ד גב' ש. בן ארצי-קרמר

הנתבע:

המוסד לביטוח לאומי
ע"י ב"כ עו"ד הגב' מ. חבקין

פסק דין

א. הרקע וההליך

התובעת, טבחיית ועובדת מטבח במוסדות חב"ד מ-11.90 ועד 9.09, הגישה תביעה לנתבע (17.11.09) להכיר בפגיעה בצוואר, יד שמאל וברך שמאל - כפ"ע עפ"י תורת הפגיעות הזעירות, תביעה שנדחתה.

ביום 4.1.11 הגישה התובעת, באמצעות ב"כ, תצהיר התובעת ותצהיר הגב' רוחמה מזרחי, מנהלת המעון בו עבדה התובעת ("רוחמה").

ביום 30.5.11 התקיים דיון מוקדם בו טענה התובעת כי הנזק שנגרם לה הוא תוצאה של 19.5 שנים, כש-8 שעות ביום ביצעה סדרת פעולות חוזרות ונשנות כמפורט בתצהירה, לפגיעה עפ"י תורת הפגיעות הזעירות.

ביום 8.7.12 נשמעו עדויות התובעת.

ביום 7.8.12 הגישה התובעת סיכומיה.

ביום 15.11.12 הגיש הנתבע סיכומיו.

ב. ההכרעה

1. התובעת טוענת בתצהירה לרכיבים הבאים בעבודתה:

נשיאת ארגזי סחורה, סדור הסחורה מהארגזים למקררים ולמדפי האחסון, הכנת ארוחת בוקר

(לכ-110 איש) כולל קילוף, חתוך ואריזת כריכים.

חלוקת הארוחה במגשים בקומה שלה ובקומה תחתיה ובעגלות (ופינוי אח"כ), כולל ניקוי העגלות, הכנסה והוצאה מהמדיח. הכנת צהריים (לכ-250-300 איש) כולל הרמת סירים כבדים, טחינת דגים, הכנת קציצות (פלאפל/דגים), בישול והכנת הארוחה, חתוך ירקות, חלוקתה במגשים (כ-20 ק"ג מגש) מהמטבח לכיתות בקומה שלה ובקומה תחתיה, פינוי השאריות וכלי האוכל למדיח, ניקוי העגלות, נקיון המטבח והכלים תוך הרמה וכיפוף.

עוד טענה כי מדובר בעבודה (במשך 19.5 שנים, 5 י"ע, 8 שעות ביום) אינטנסיבית וחוזרת של תנועות כפוף, הרמה, נשיאת משאות כבדים, רוב שעות עבודתה כשבחלק מהתקופה לא סופקה לה כל עזרה ובהמשך, נשלחה סייעת שעזרה לה חלקית כשעתיים ביום בשעות הבוקר.

בהודעתה לחוקר טענה כי הרימה משקלים שונים (סירים, ארגזי מזון, מגשי מזון) קילפה וחתכה ירקות וגלגלה קציצות. מכאבים בצוואר והקרנה ליד שמאל, החלה לסבול בערך באוקטובר 2009 וסובלת היא ממיניסקוס.

יצוין כי בהודעתה לא טענה כלל כי הרימה ארגזי מזון מלמטה (לקומה ב') למטבח - אלא רק את הלחמים ("שזה כמה ק"ג כל יום") וכן הרימה סירים ממקום למקום, והרימה "המון דברים כבדים"; טענה שהכינה אוכל ל-90 ילדים (ולא 110 איש בוקר ו-250-300 איש לצהריים) ואין כל טענה בדבר חלוקת מגשים לקומה א'.

לא בכדי נשאלה מדוע טענה בפנינו כי החוקר "לא נתן לה להגיד את כל מה שיש לי להגיד" (ודאי לאור הרשום בדו"ח) ואז היא "מתקנת" וטוענת "היו כמה סעיפים שאולי לא זכרתי באותו רגע להגיד לו" וכשנשאלה מדוע טענה כזו עולה רק בדיון למרות שקראה הודעתה קודם לדיון (ולא נזכרה אפילו בתצהירה) - היא משיבה "אני יודעת שיש אולי כמה דברים שלא אמרתי אותם . אני משחזרת את העבודה שלי שעבדתי 20 שנה".

תשובות התובעת בהקשר זה - אין בידנו לקבלן:

התובעת נתנה תאור (חופשי) של עבודתה לרכיביה השונים.

לא שוכנענו כי "סתם כך" נשכחו ממנה רכיבים משמעותיים מתאור העבודה. גם לא סביר כי אלמנט כה חשוב (כטענתה) "נעלם-נשכח" ממנה.

ודאי כך, לגבי דברי חלב, שהגיעו, כדבריה, כל יום (כמו הלחמים), או ירקות ודברים אחרים, שהגיעו פעמיים בשבוע. ואם העלתה ארגזי גבינה - מדובר ב-6 פעמים שעלתה וירדה לגבינות ועוד פעם להעלות הלחם - וטענה בהקשר זה "נשכחה" ממנה?!

ודאי אם נוסיף לכך עוד 5 ארגזי ירקות, כפעמיים בשבוע (שכל השנים, למעט השנה האחרונה,

העלתה בעצמה ועוד בשר ודגים, 10-20 ק"ג).

ודאי כך, כשמדובר בפעולת הרמה ונשיאה האורכת כ-20 דקות מיד עם ראשית עבודתה; ופעולת הרמה ונשיאה בירידה במדרגות ועליה במדרגות בחזרה (עם הכלים הריקים). ובהקשר זה - מעדותה עלה כי אין שחר לטענתה בתצהירה, כביכול, מדובר במשקל מגש של 20 ק"ג, אלא, מגש שוקל 9-10 ק"ג, וכך יורדת היא עם מגש, 4 פעמים בצהריים. ועוד - אין כל אזכור בהודעתה להרמת סירים כבדים מהכיריים לשולחן (לחלוקת המזון), מה גם שסיר פתיתים, שוקל 5-10 ק"ג וסיר מרק נפחו 45-48 ליטר, כשבועדותה ציינה כי מדובר ב-3-4 סירים שהרימה מדי יום מהכיריים (כשבתצהירה טענה "פעמים רבות"). ואגב כך, עולה לכאורה, כי בסיר פתיתים הכניסה 5 ק"ג (או 7; אינה יודעת!) והוסיפה כפול מים/ 1.5 מים/ 0.75 מים (כל הגרסאות בעדותה, עמ' 11).

2. הכנת קציצות ("גלגול" כלשון התובעת) נעשה על ידה 2-5 פעמים בשבוע. התובעת בתצהירה טוענת "מדי יום" (ס' 13) כולל טחינתם - דא עקא, העדה טענה פעמיים בשבוע (פעם דגים, פעם פלאפל) ולאחר תום עדותה, מש"הזכירה" לה כך התובעת, טענה 3 פעמים בשבוע. בהודעתה דווקא טענה התובעת כי עשתה כל יום קציצות! (עמ' 2 שורות 6-13).

מעדותה ניתן היה להבין כי הכינה קציצות דג פעמיים בשבוע ופעם בשבוע קציצות פלאפל (כשיום קודם היתה טוחנת את הדגים).

3. אם בתצהירה טענה כי לארוחת בוקר חילקה עשרות מגשי חלוקת מזון כבדים (ס' 9) עלה מעדותה כי מדי בוקר הכינה סלט (קילפה וחתיכה), ארוחת בוקר הכינה 3/4 שעה וכן קילפה 4 ק"ג תפוחים (ביד), אותם ריסקה בבלנדר, עבודה של 20 דקות, כמות שחילקה ל-3 מיכלים ול-3 מגשים ולכל מגש שמה סלט ומיכל עם גבינה. (בהמשך הבהירה כי מיכל גבינה משקלו 250 גר'). יורדת עם כל מגש קומה אחת, בערך 20 מדרגות (עמ' 4 שורה 7) ועולה חזרה עם הכלים הריקים וכן מחלקת בעגלה של קומות (בקומה שלה), כשעל העגלה גם הניחה צלחות פלסטיק וסכו"ם. עם העגלה הולכת פעמיים בקומה שלה.

את הכלים שהוחזרו שמה למדיח, מנקה העגלה, כשהמדף התחתון של העגלה הוא בגובה כ-40 ס"מ מהרצפה. הכלים למדיח זה בערך שעה סה"כ, כשפעולת כל מדיח זה 7-10 דקות וחוזרת על פעולת הכנסת הכלים למדיח והוצאתם 15-20 פעם (מה שמלמד כי נתוני הזמן אינם כה "מדויקים").

תוך כדי פעולת המדיח - עושה משהו אחר, שוטפת כלים, אח"כ קולפת וחוטכת ירקות למרק, קערה קערה לסיר הגדול שעל הכיריים ואח"כ מוסיפה מים. כשעושה פתיתים/פסטה אינה צריכה לקלוף (כמו שצריכה כשמכינה פירה). יש 3 כיריים. הורידה 4 סירים מהכיריים לשולחן לאריזה (שביצעה עובדת אחרת).

כשטיגנה שניצלים (פעם בשבוע) (בכל מחבת טוגנו 10), העבירה אותם אחד אחד לקופסא שעל השולחן.

בצהריים יורדת 4 פעמים לקומה למטה, עם מגש ששוקל 9-10 ק"ג שמכיל 3 קופסאות. בקומה שלה המגשים בעגלה (הלכה עם העגלה 3-4 פעמים, כשהמטפלות מוציאות מהעגלה). בקומה שלה לוקח לחלק האוכל 5-15 דקות. גם הכינה קופסאות/מגשיות לצידנית, כשמישהי אחרת ארזה המנות האישיות.

אח"כ מנקה את המטבח, משטחים, שולחן, כיריים, רצפה. מנקה תוך כדי שהמדיח עובד, גם את העגלות. בעגלה אחת מתכופפת למדף התחתון לגובה 40 ס"מ מהרצפה ובעגלה השניה, לגובה 70 ס"מ מהרצפה.

רצפה מנקה עם מגב ואם יש דברים שמפריעים - צריכה להתכופף.

היתה מנקה גם את מדף השולחן (שעליו העובדת היתה מכינה המנות והתובעת מוציאה לצידנית), את הסירים ניקתה על הרצפה ושטפה עם צנור, סיר מנקים 5-10 דקות. מקרר ומקפיא ניקתה פעם בשבוע.

ארוחת בוקר מוכנה ב-08:30 וארוחת צהריים מוכנה כבר ב-09:30, בסביבות 13:00-13:30 הכינה כריכים: מורחת משהו על לחם (שקיבלה פרוס) והכניסה חזרה לשקיות הניילון, כך שיאכלו הכריכים בסביבות 14:30, ואת זה הכינה אחרי שניקתה הכלים של הצהריים, לפעמים, גם בזמן שהמדיח עובד.

ביום שהכינה פירה - גם מעכה התפוז"א לאחר שבושלו (כל התאור אינו מצוי בהודעתה).

לתובעת היתה עזרה אולי בשנתיים-שלוש אחרונות לעבודתה, בערך שעתיים.

נציין כי מעדות רוחמה אין לדעת מה עשתה העזרה - האם רק הכינה משלוחי המזון, או שמא עזרה בהדחת כלים, אולי לרדת ולקחת כלים מלוכלכים, אולי להוריד המגשים.

עוד נדרשה התובעת לעלות מדי בוקר, כ-20 דקות כל פעם ארגז מזון כדלקמן:

כל יום 3 ארגזי לחם בכל ארגז 6-14 ככרות לחם פרוס, 2 ארגזי מעדנים (בכ"א 30 מעדנים), 3 ארגזי גבינה (בכ"א 60 גבינות של 250 גר').

בבוקר מרימה לקומה אחת ארגז ארגז.

ירקות ויבשים הגיעו בסביבות 10 בבוקר. בשנים האחרונות הועלו אליה. קודם היא העלתה.

ביום כזה 5 ארגזים ירק ופרי; תפוז"א שוקל כ-20 ק"ג.

ארגזי דגים/נקניקיות/שניצל - פעם בשבוע; הדגים הגיעו ב-2 פלטות והיתה מעלה כל פעם פלטה של 10 ק"ג.

קילוף ביצעה לבד עד 3-4 שנים טרם הפסקת עבודתה.

4. תמוה כי בפועל אין בפנינו - ולו מספר חשבוניות/תעודות משלוח לשבוע ימים, ע"מ שניתן היה לוודא כמה מוצרים הגיעו בכל יום נטען. אין לשכוח כי רוחמה שימשה כמנהלת המעון - משמע, ניתן היה לקבל מידע ברור, מדויק ומאוסמך למשקל האספקה מדי יום, כמה ארגזים ומשקל כ"א מהם.

כך, אין חולק כי לא טיפסה "קומות" (ס' 5 לתצהירה), אלא קומה אחת. כך, התובעת מצרפת תמונה להוכחת משקלי הסירים עם המזון (ס' 12) - דא עקא, מתמונה קשה ללמוד על "משקל" הסיר המלא במזון (צלום ברור יותר צורף לסיכומים). התובעת אינה מציינת מתי צולמה התמונה ומיהי העובדת הנוספת - שברור שעסקה במזון (סינר וכפפות לידיה).

העובדה כי עסקין בעבודה קשה או כזו ש"בוצעה בתנאי לחץ רב ותוך עמידה בהספקים ובמועדים קבועים מדי יום" (ס' 4 לסכומי התובעת) - אין בינה למהות הנבחנת דבר - שהרי אין עבודה קשה ככל שהיא, אין **הקושי** לכשעצמו - כדי תשתית למיקרוטראומה.

עוד יש להזכיר - גם המושג "כבד/כבדים" בהם השתמשו התובעת והעדה - אין בו די, שהרי התובעת נמנעה מהצגת נתונים **ברורים** בהקשר זה. השימוש במילים הרבה/אינטנסיבי/כבד/כבד מאד/משקל רב/גבוה מאד וכו' - אין בו די ואין בו הראיות הנדרשות.

כך גם בסיכומיה, "בוחרת" התובעת להפנות לנתון עובדה אחד ומתעלמת מנתון עובדה נוסף שניתן ע"י התובעת בעדותה: כך (בסעיף 12.2 לסיכומיה) - שהרי התובעת דיברה בעדות על מדף אחד נמוך ולא כמה בעגלה וכך (בסעיף 13 לסיכומיה), שהרי בעגלה השניה המדף התחתון הוא בגובה 70 ס"מ! כך אין לדעת מה גובה המדף בשולחן ההגשה. גם אין לדעת מה גובהו של המדיח (או מדפיו).

כך, אין לדעת גובהה של התובעת ואף לא - מהי ידה הדומיננטית. משום מה מידע עובדתי רלוונטי זה - נעדר מתצהירה! בהתאם, איננו מקבלים טענתה בסיכומיה (ס' 27.2) בהתייחס ליד שמאל!

עוד יש להזכיר - משום מה טענה התובעת בתצהירה לפגיעות בעמוד שדרה, גפיים עליונות, ברכיים, גפיים תחתונות (ההדגשות הוספו). בל נשכח כי לא אלה האיברים שפגיעה בהם נדונה ע"י הנתבע, וממילא - ע"י ביה"ד!

אנו דנים אך באיברים שצוינו ברישא החלטתנו, כאמור לעיל!

כך, מקובלות עלינו הפניות הנתבע בסיכומיו להגזמות בתאורי התובעת בתצהירה (סעיפים 12-23).

כך, כל הפעולות שתארה התובעת, פעולות אותן היא מבצעת מדי יום - אין פעולות שנעשו ברצף, עפ"ן פרק זמן ממושך. גם פעולת הקילוף הנמשכת כ-20 דקות (בטרם מכונת הקילוף) אין לדעת אם נעשתה ברצף. ברי כי קילוף תפוז אינו דומה לקילוף בצל ואינו דומה לקילוף מלפפון/גזר/תפוז"א - ואין לדעת מה קילפה לארוחת בוקר (חוץ מתפוז"ע עבור הפעוטות). והעיקר - אין לדעת אם קלפה בסכין, בקולפן, באיזה אופן ובאיזו יד!

כך, גם פעולתה ביחס למדיח אינה פעולה רציפה: התכופה להכניס הכלים למדיח (למגש תחתון/עליון/לאיזה גובה?) ואח"כ, עשתה פעולה אחרת כלשהי ואחרי 7-10 דקות הוציאה מהמדיח והכניסה עוד כלים וכל זה, סה"כ שעה. אין בכך כדי פעולה חוזרת ונשנית ברצף, שהרי בין פעולת כפוף אחת לשניה עשתה פעולות שונות ומגוונות בפרק הזמן שבו פעל המדיח.

כך, הרמת ארגז לחם (או אחר) מקומה לקומה אינו דומה להרמת הסיר מהכיריים לשולחן ההגשה.

כך, גם בפעולות הכיפוף אין רצף פעולות חוזרות ונשנות.

הוא הדין ביחס לתנועות הברכיים - מדובר ב-2-3 פעמים עליה במדרגות בבוקר, שוב בארוחת בוקר ושוב בארוחת צהריים, כשבין לבין נעשו פעולות רבות ושונות. כך, נזכיר כי בהרמת הארגזים עולה התובעת עם משקל. בארוחות - יורדת היא עם משקל.

לא בכדי מפנה גם הנתבע כי כל פעולה במטבח המתבצעת בפרקי זמן שונים - שונה בהפעלת הידיים; אין דומה הקילוף לחיתוך הירקות, לגלגול הקציצות, לטיגון, לשפיכת פסטה/פתיתים/מים לסיר, לשטיפת הכלים/הסירים, לסידורם/נקיון הרצפה/נקיון המשטחים/הקירות/אריזת המזון וכיוצ"ב.

5. מסקנתנו מכל אלה - כי לא הוכח בפנינו **רצף** של פעולות חוזרות ונשנות הלוואי או **דומות** במהותן, בהתייחס אך ורק לאברים הנדונים (ובהם בלבד!) ומשלא שוכנענו גם בקיום רצף של סדרות של פעולות דומות במהותן הפועלות על אותו מקום, עפ"ן ציר הזמן ביום - לאור כל אלה אין לנו אלא לדחות התביעה.

ומששוכנענו כי הפעולות שביצעה הן פעולות מגוונות השונות במהותן, הן במאמץ (בעומס) שהושקע, הן בתדירות והן ברציפות ביניהן וכך אף במיקום הספציפי של השפעת כל פעולה באבר מסוים - אין כדי "פגיעות זעירות" (ראה עב"ל 13062-05-12; עב"ל 2400-10-11).

[ואגב כך - לא היה מקום להגשת סיכומים ע"י התובעת עפ"נ 19 עמודים, ודאי לא, תוך העתקת קטעים שלמים מתצהיר העדות או הפסיקה, ודאי לא לצרוף "ראיות". ניכר כי כך בסיכומים, שהרי נתוני העבודה עצמם לא היו ברורים דיים, לא בתצהיר ואף לא בח.נ. - חרף הנסיון לקבל מידע מדויק.]

ניתן היום, כ"א כסלו תשע"ג, (05 דצמבר 2012), בהעדר הצדדים ויישלח אליהם.

**שרה מאירי, שופטת-
אב"ד**

**נ.צ. מעבידים: מר י.
סעדיה**

נחתם ע"י נ.צ. ביום 14.1.13

קלדנית - מירי קמחגי/צחי.ב.א